

**EKSAMENSOPPGAVE I SØK1000
INNFØRING I SAMFUNNSØKONOMI**

Faglig kontakt under eksamen: Bjarne Strøm
Tlf.: 9 19 33

Eksamensdato: Torsdag 27. mai 2010

Eksamenssted: Dragvoll

Eksamenstid: 5 timer

Studiepoeng: 15

Tillatte hjelpemidler: Enkel kalkulator Citizen SR-270x el. HP 30S

Sensur: 18. juni 2010.

Eksamen består av 2 oppgaver med delspørsmål som alle skal besvares.

Oppgave 1.

Vi betrakter produksjonen av veksthustomater i Norge.

- a) Gjør rede for hvordan tomatproduksjonen i en typisk bedrift i denne bransjen blir bestemt på kort og lang sikt.
- b) Elektrisk strøm er en viktig innsatsfaktor i produksjonen av veksthustomater. Gjør rede for hvordan en økning i strømprisene vil påvirke den enkelte tomatprodusents valg av produksjonsnivå og beslutningene om å legge ned bedriften eller ikke på kort og lang sikt.
- c) Diskuter virkningene av økningen i strømprisene på antall tomatprodusenter, samlet produksjon og prisnivå på tomater på kort og lang sikt.
- d) En kommentator foreslår å støtte produksjonen av veksthustomater i Norge ved å innføre et tilskudd per kilo for å hjelpe bedriftene. Drøft om dette er et fornuftig tiltak ut fra et velferdsøkonomisk synspunkt.

Oppgave 2.

- a) Anta følgende makrokonsumfunksjon der C er privat konsum, Y er bruttonasjonalproduktet (BNP) og T er samlede nettoskatter og A og c er parametre.

$$C = A + c(Y - T), \quad A > 0, 0 < c < 1,$$

Forklar hva denne relasjonen uttrykker om sammenhengen mellom privat konsumetterspørsel og inntekt. Forklar hvordan du kan bruke relasjonen til å uttrykke sammenhengen mellom privat sparing og privat disponibel inntekt. Forklar hvordan et eksogent fall i den private sparing kan forstås innenfor denne relasjonen.

Anta nå at makro konsumfunksjonen inngår i en makroøkonomisk modell for en åpen økonomi med offentlig sektor:

- (1) $Y = C + I + G + X - Z,$
(2) $C = A + c(Y - T), \quad A > 0, 0 < c < 1,$
(3) $T = tY, \quad 0 < t < 1$
(4) $Z = aY \quad 0 < a < 1$

der I er private realinvesteringer, G er offentlig kjøp av varer og tjenester, X er eksporten, Z er importen, T er nettoskatter, t er skattesatsen. A , c og a er parametre. Myndighetenes virkemidler er G og t .

- b) Gjør kort rede for de øvrige relasjonene i modellen og hvilke variable som er bestemt innenfor modellen og hvilke som er eksogent bestemt. Løs modellen med hensyn på bruttonasjonalproduktet og forklar hva som menes med multiplikatoreffekt.
- c) Drøft hvordan et fall i den private sparingen i landet påvirker bruttonasjonalproduktet, den offentlige budsjettbalansen og handelsbalansen med utlandet.
- d) Gjør rede for hvordan myndighetene kan bruke finanspolitiske virkemidler til å motvirke eventuelle negative konsekvenser av fallet i sparingen.